

Tinklo lygis

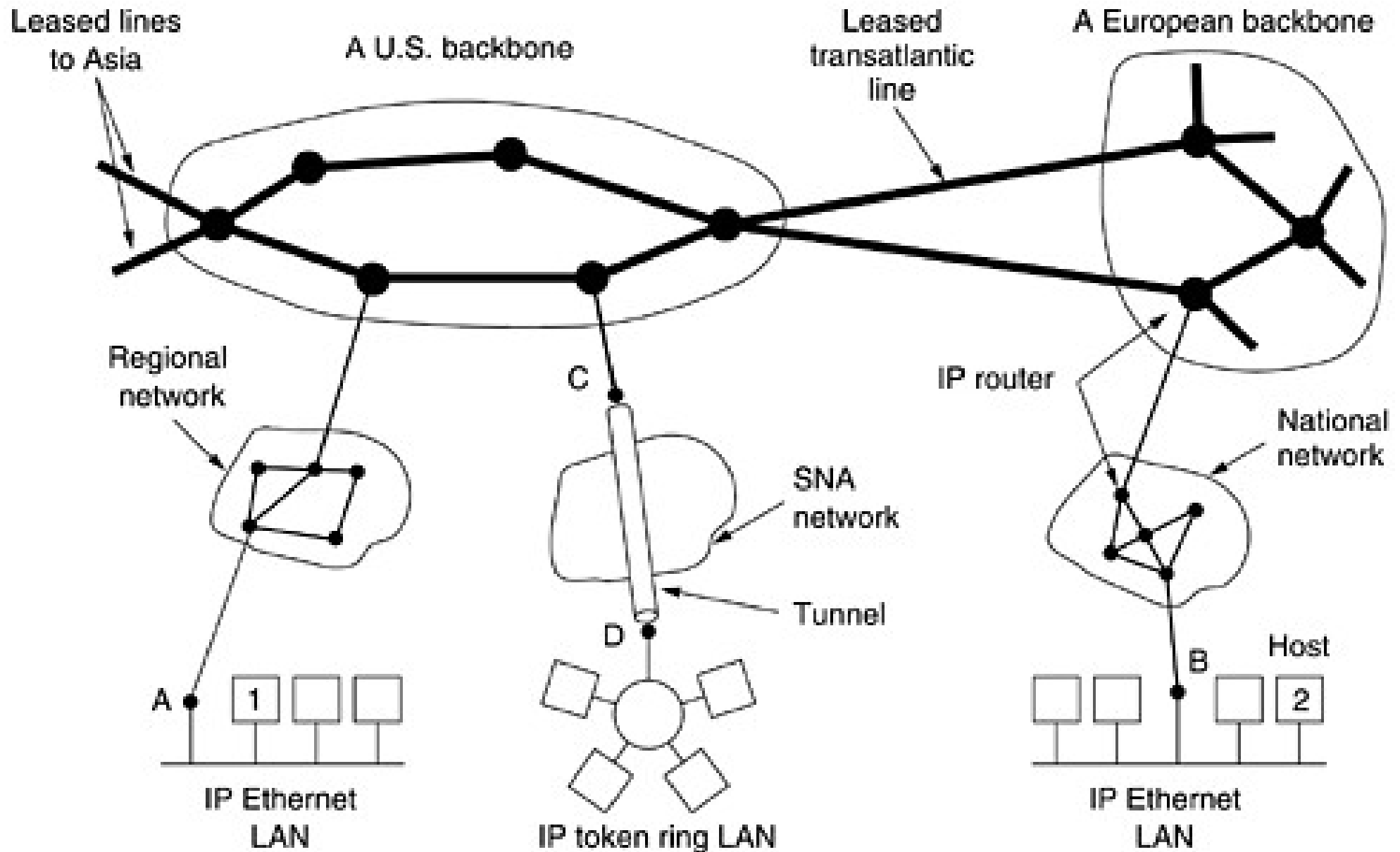
Turiny

- Pagrindai
- IPv4 Protokolas
- Adresacija
  - Klasifikavimas
- IP valdymo protokoliai
- Maršrutizavimo protokoliai
- IPv6 Protokolas

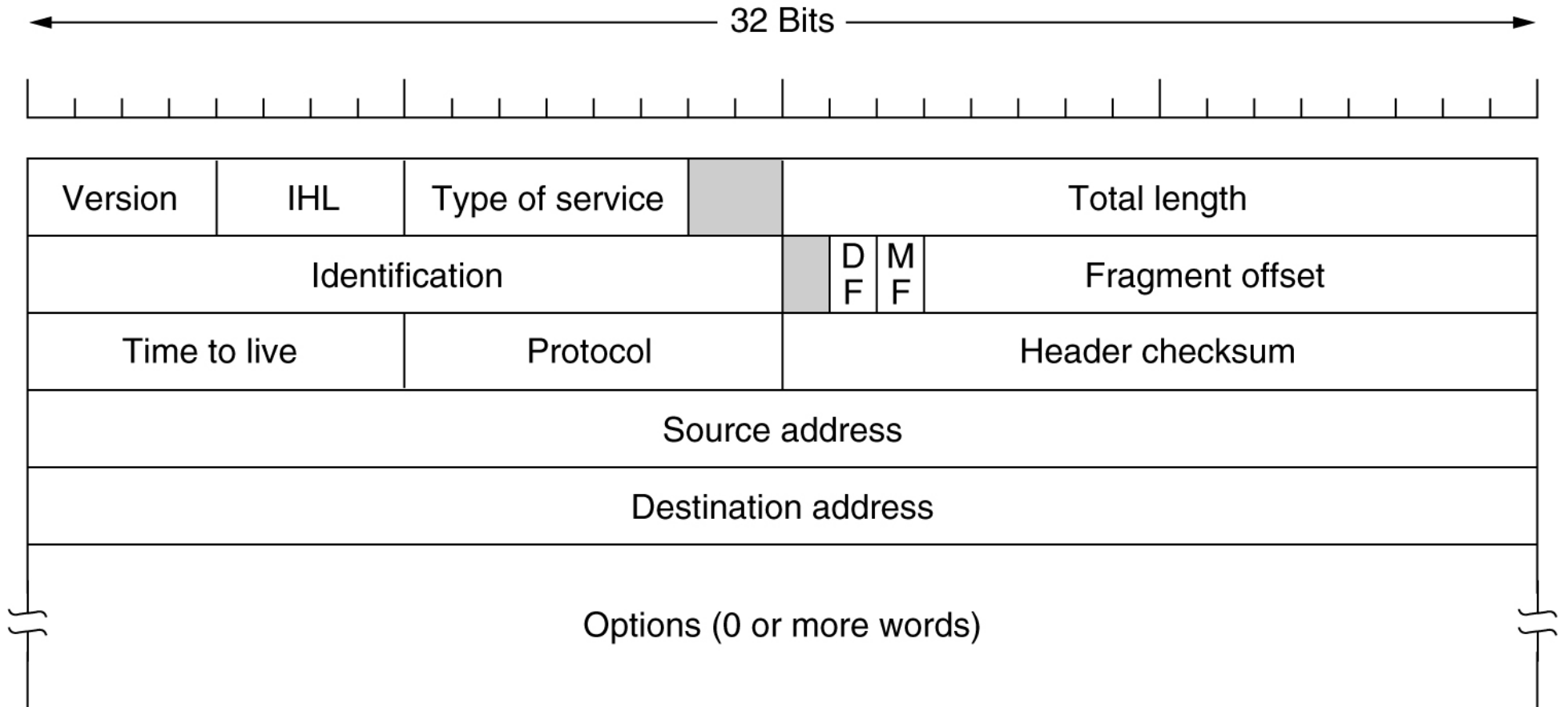
Interneto projektavimo principai

1. Sprendimas turi veikti
2. Sprendimas turi būti paprastas
3. Vienam tikslui pasiekti – vienas kelias
4. Modulinė struktūra
5. Pasiruošimas heterogeninėms esybėms
6. Vengti statinių parametru
7. Pasirinkti gerą sprendimą bet ne geriausią
8. Griežtas siuntimas, tolerantiškas priėmimas
9. Apkrovos pasiskirstymas
10. Atsižvelgti į greitį ir kainą

Internetas daugelio tinklų tinklas

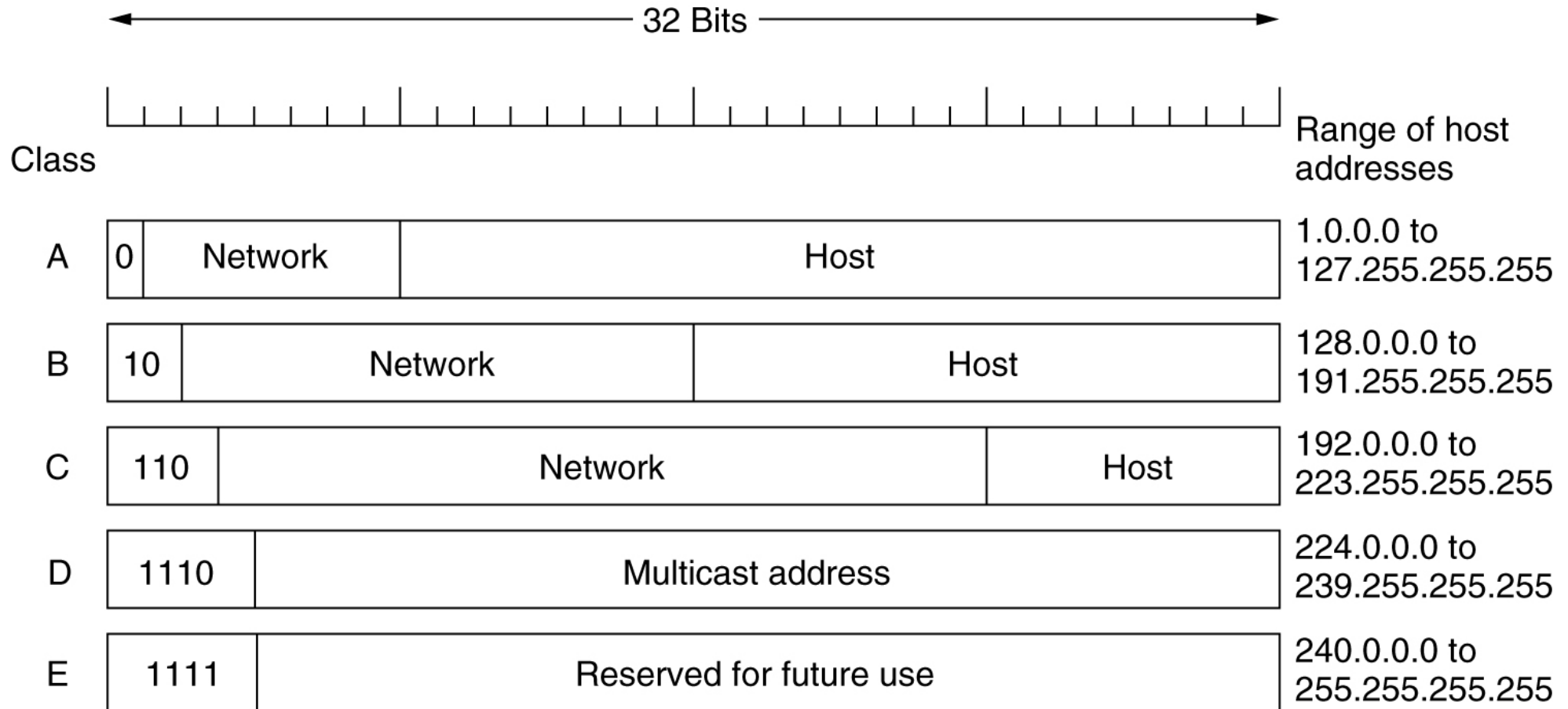
IPv4 paketo formatas

IPv4 plėtiniai

Plėtinys	Aprašymas
Saugumas	Nusako datagramos saugumo lygį
Griežto kelio maršrutizavimas	Nusako tikslų kelią, kuriuo keliaus paketai
Laisvo kelio maršrutizavimas	Nusako sąrašą maršrutizatorių kurių nereikėtų praleisti
Audituojamas maršrutizavimas	Kiekvienas maršrutizatorius prie paketo prideda savo IP adresą
Laiko žyma	Kiekvienas maršrutizatorius prie paketo prideda savo adresą ir laiko žymą

IPv4 adreso formatas ir klasės

Specialūs IPv4 adresai

0 0

This host

0 0 . . . 0 0	Host
-------------------------	------

A host on this network

1 1

Broadcast on the
local network

Network	1 1 1 1 . . . 1 1 1 1
---------	---------------------------------

Broadcast on a
distant network

127	(Anything)
-----	------------

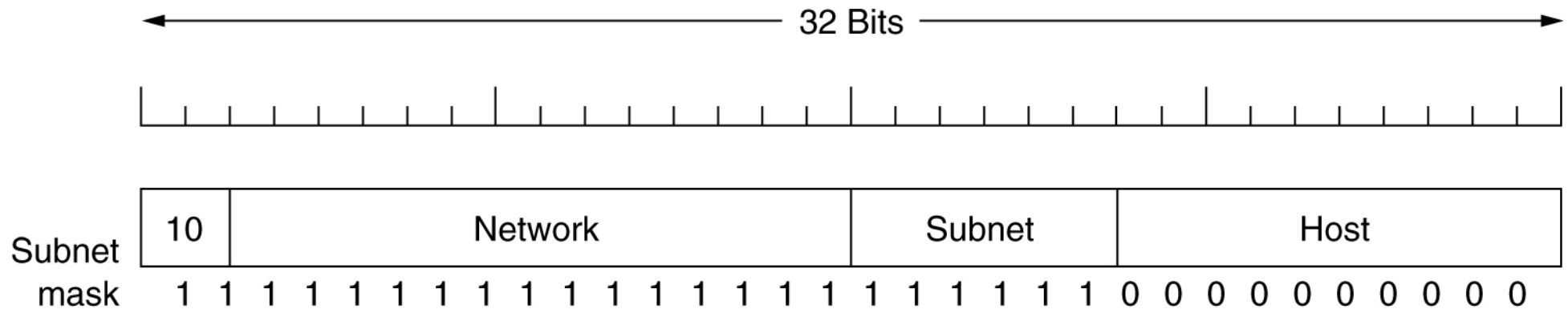
Loopback

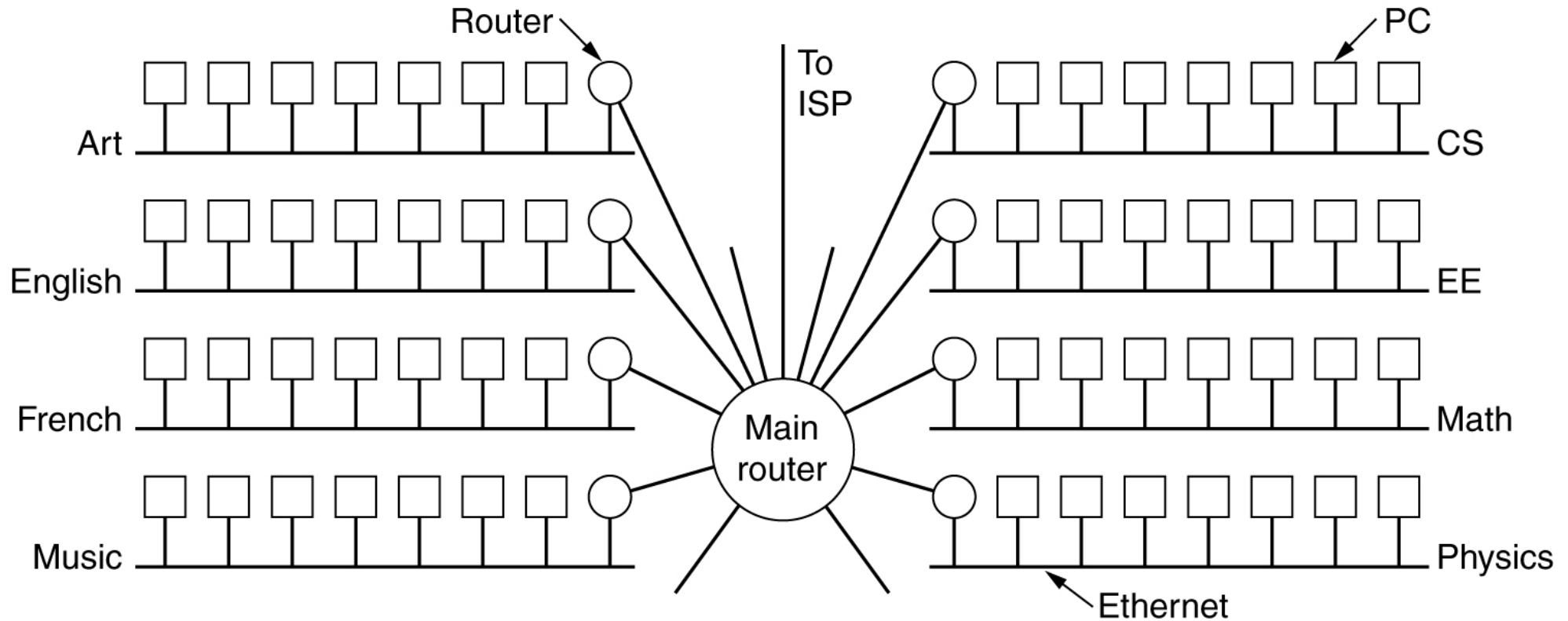
- 45 00 00 28 Versija – 4; IHL – 5; Ilgis 40
5e 43 40 00 Id – 24131; DF – 1; MF – 0; Offset – 0
80 06 09 24 TTL – 128; Protokolas – 6 (RFC1700);
c0 a8 01 5f Šaltinio IP: 192.168.1.95;
ad c2 23 9f Tikslas IP: 173.194.35.159

IPv4 Potinkliai

- (net,0); (net,host);
- (net,subnet,0); (net,subnet,host);

IPv4 Potinkliai ir tinklo kaukės

CIDR (Classless InterDomain Routing) – beklasė maršrutizacija domeno viduje

194.0.0.0 - 195.255.255.255 - Europa

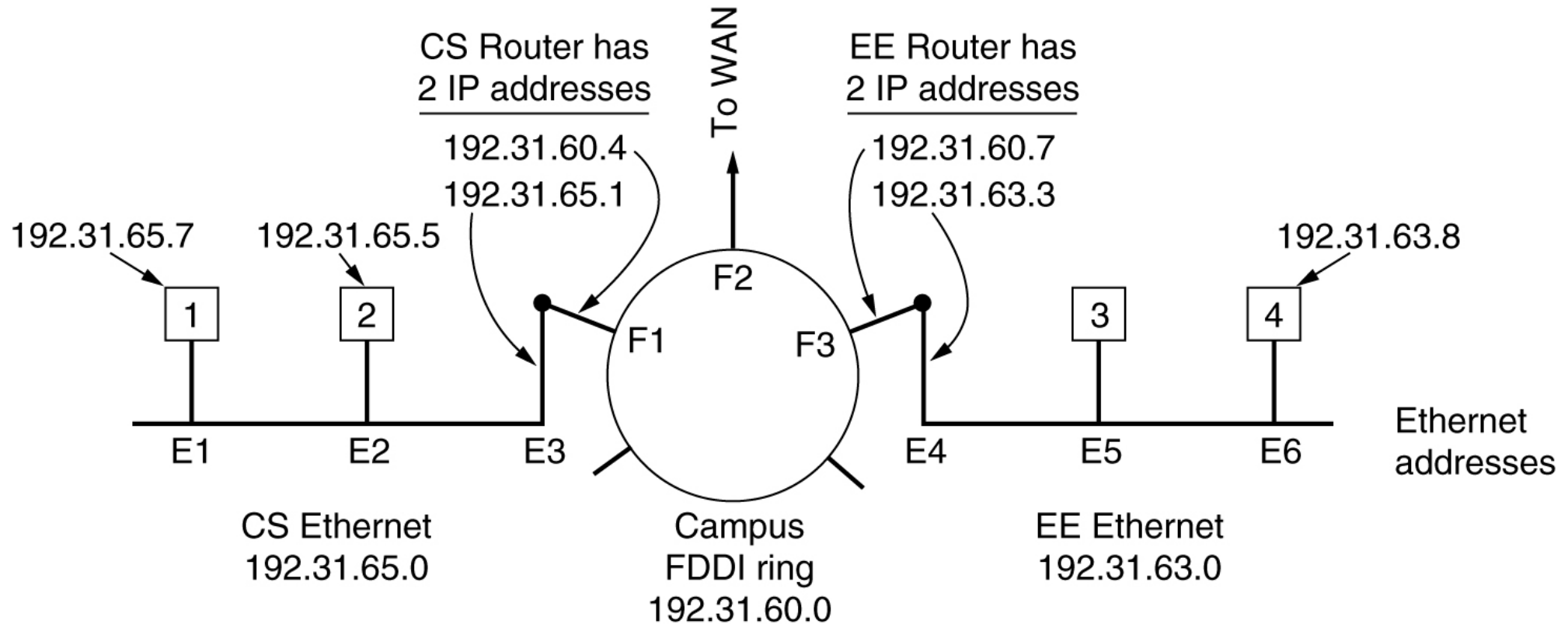
198.0.0.0 - 199.255.255.255 - Šiaurės Amerika

200.0.0.0 - 201.255.255.255 - Centrinė ir
Pietų Amerika

202.0.0.0 - 203.255.255.255 - Azija

Kiekvienas regionas gavo 32 000 000 adresų

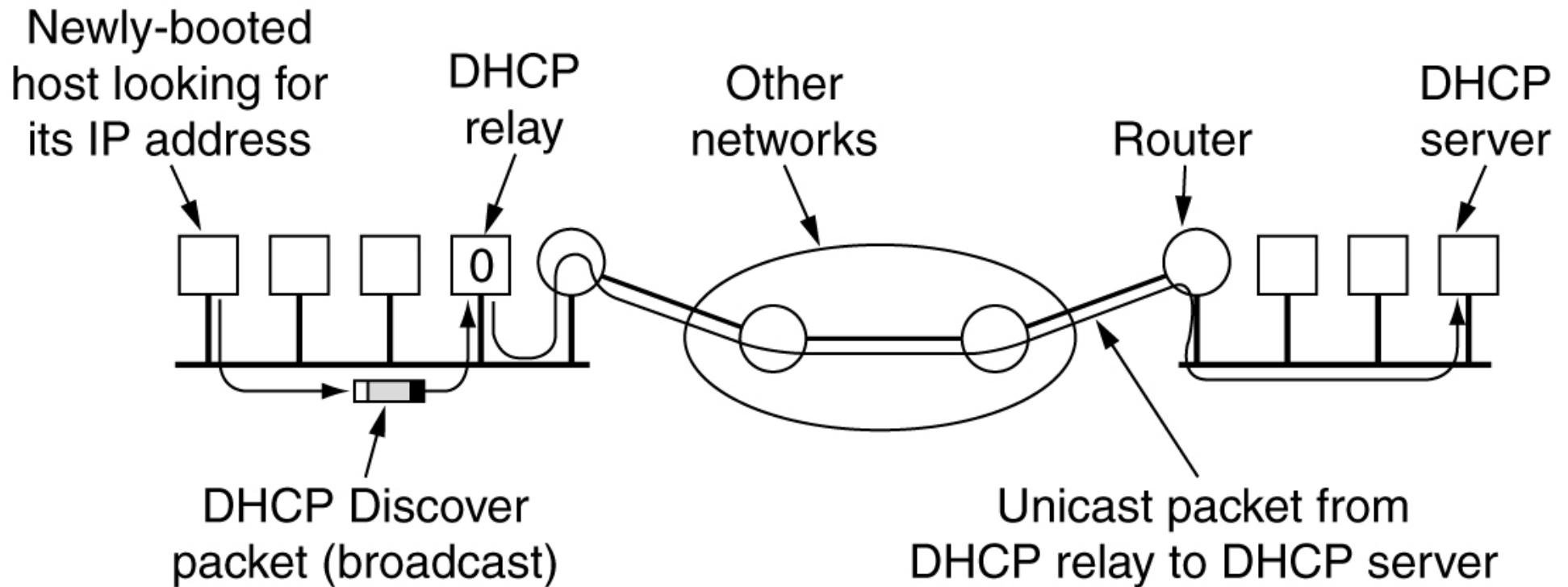
ARP ir RARP protokolai

DHCP – Dynamic Host Configuration Protocol

- Automatinis adresų paskirstymas
- Visa konfigūracijai skirta informacija viename pranešime
- Trys adresų paskirstymo būdai:
  - Rankinis
  - Automatinis
  - Dinaminis

DHCP Protokolas

ICMP – Internet Control Message Protocol

Message type	Description
Destination unreachable	Packet could not be delivered
Time exceeded	Time to live field hit 0
Parameter problem	Invalid header field
Source quench	Choke packet
Redirect	Teach a router about geography
Echo request	Ask a machine if it is alive
Echo reply	Yes, I am alive
Timestamp request	Same as Echo request, but with timestamp
Timestamp reply	Same as Echo reply, but with timestamp

Maršrutizavimo protokolai

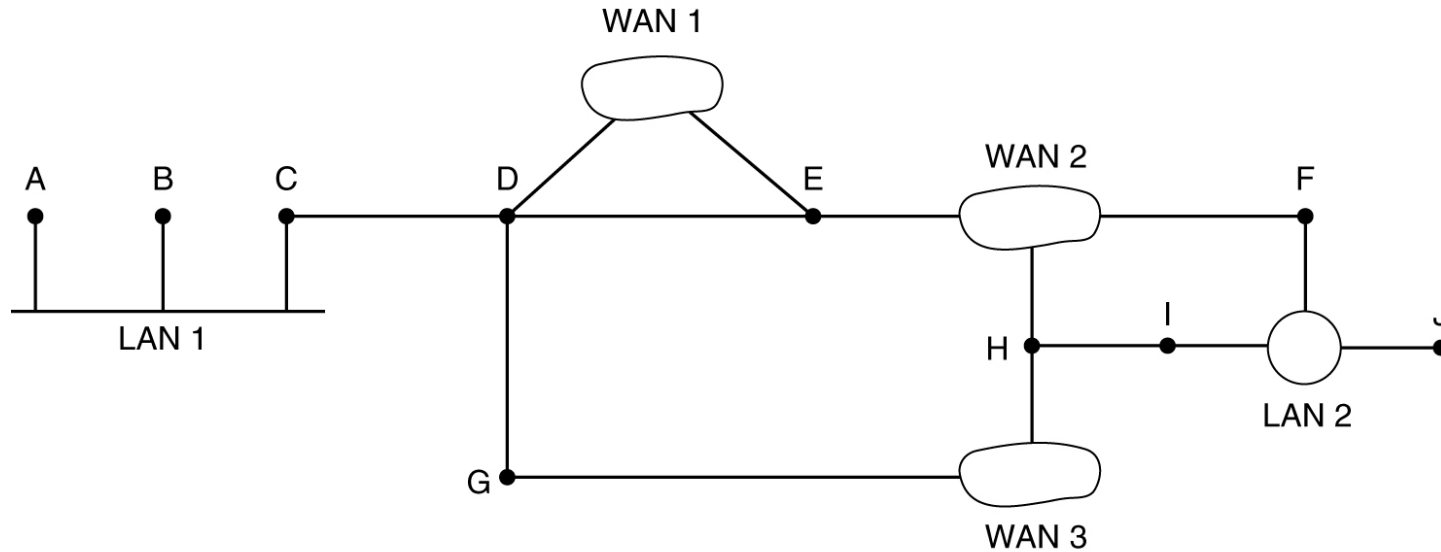
OSPF – Interior Gateway Routing Protocol

- Open Shortest Path First
  - Algoritmas turi būti išleistas laisvai prieinamoje literatūroje
  - Turi mokėti dirbti su įvairiom metrikom: atstumu, pralaidumu, užlaikymu ir t.t.
  - Turi būti dinaminis
  - Turi palaikyti įvairius serviso lygius
  - Apkrovimo balansavimas ir srautų išskaidymas per skirtingus kanalus
  - Maršrutizatorius neturi žinoti viso tinklo parametrų
  - Turi būti sustiprintas maršrutizatorių saugumas
  - Tunelio panaudojimas

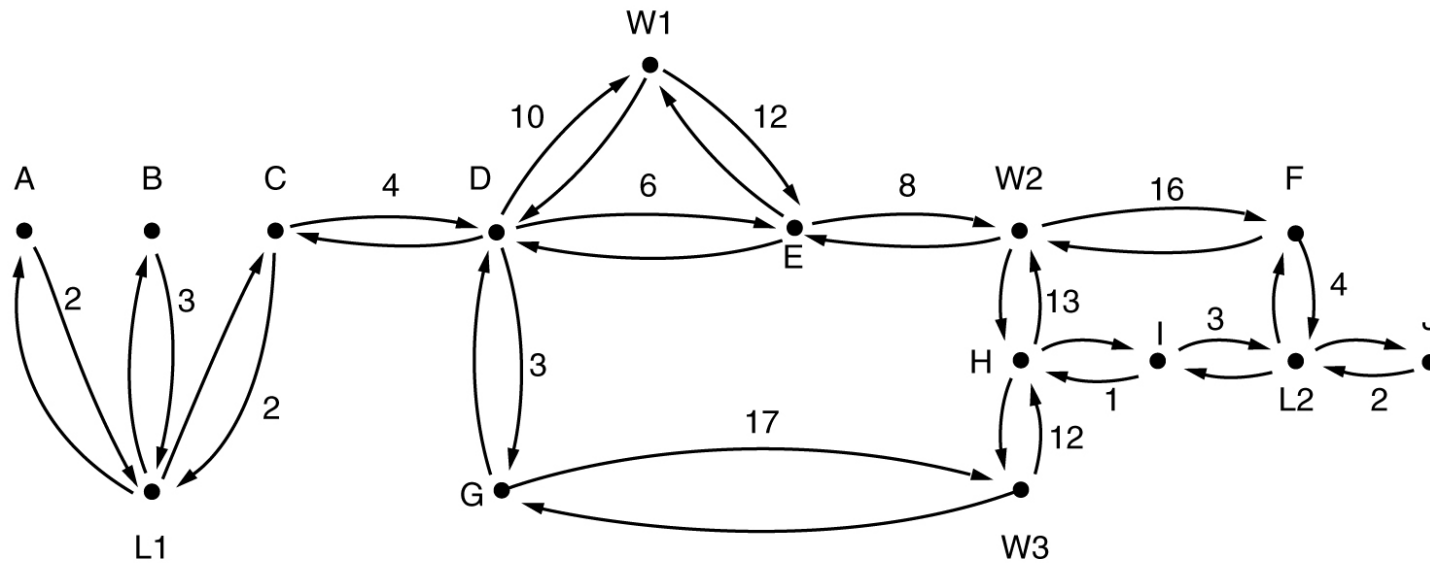
OSPF – Interior Gateway Routing Protocol

- OSPF palaiko trijų skirtingų ir sujungimų tipus:
  - Taškas su tašku tarp dviejų maršrutizatorių
  - Tinklas su broadcast perdavimu (LAN tinklai)
  - Tinklas su daugybiniu perdavimu

OSPF – Interior Gateway Routing Protocol

(a)

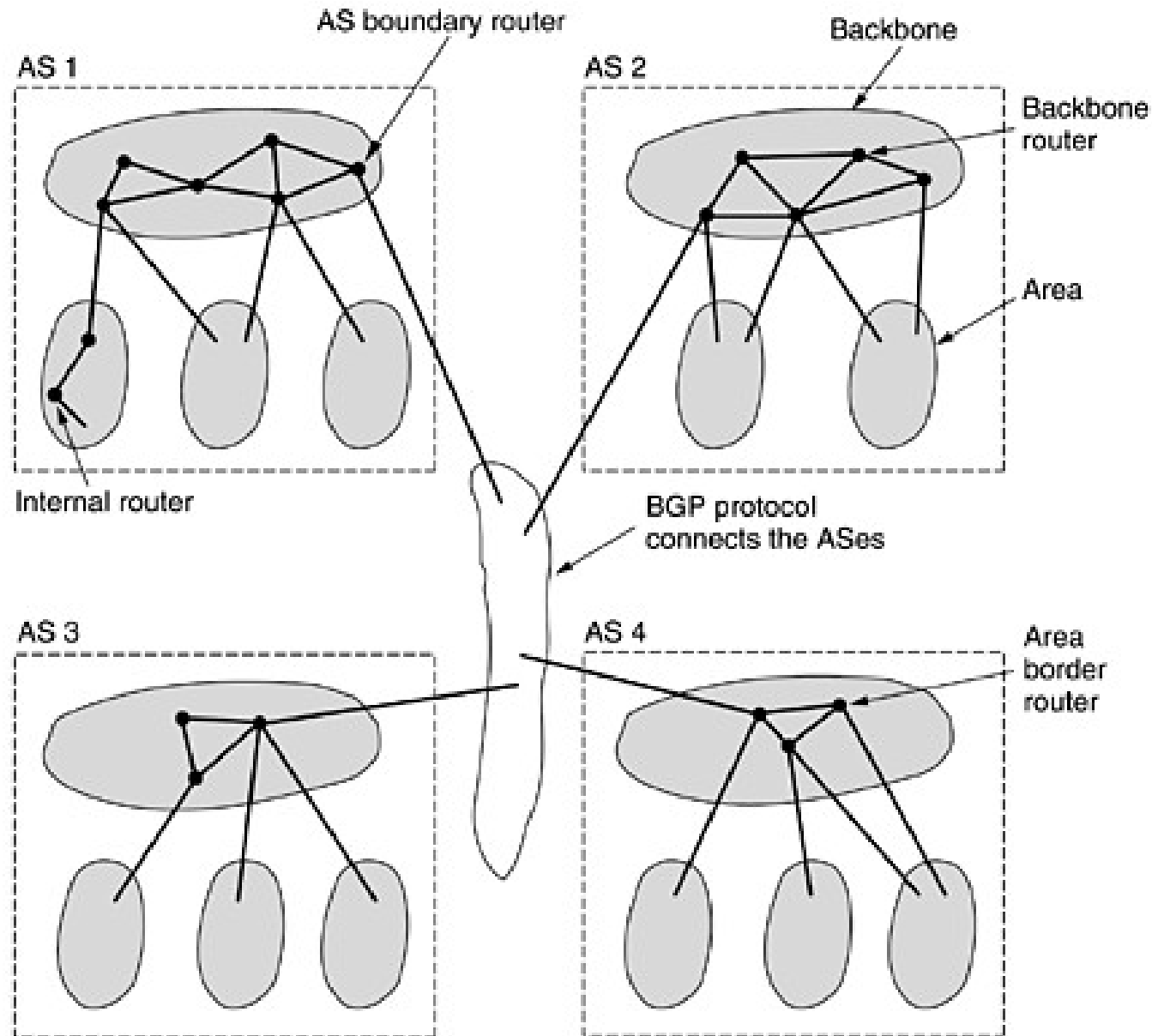

(b)

OSPF – Interior Gateway Routing Protocol

- OSPF išskiria keturias maršrutizatorių klases:
  - Vidinis maršrutizatorius dirbantis tik srities viduje
  - Kraštinis maršrutizatorius sujungia sritis tarpusavyje
  - Pradinis (atraminis) maršrutizatorius priklauso pagrindinei (atraminei) sričiai
  - AS kraštinis maršrutizatorius sujungtas su kitų AS maršrutizatoriais

OSPF – Interior Gateway Routing Protocol

OSPF – Interior Gateway Routing Protocol

- OSPF protokole maršrutizatoriai pasikeičia informacija ne su kaimynais, o su gretimais mazgais
- Gretimas mazgas – nustatytas maršrutizatorius, jis turi dublerį

OSPF – Interior Gateway Routing Protocol

Message type	Description
Hello	Used to discover who the neighbors are
Link state update	Provides the sender's costs to its neighbors
Link state ack	Acknowledges link state update
Database description	Announces which updates the sender has
Link state request	Requests information from the partner

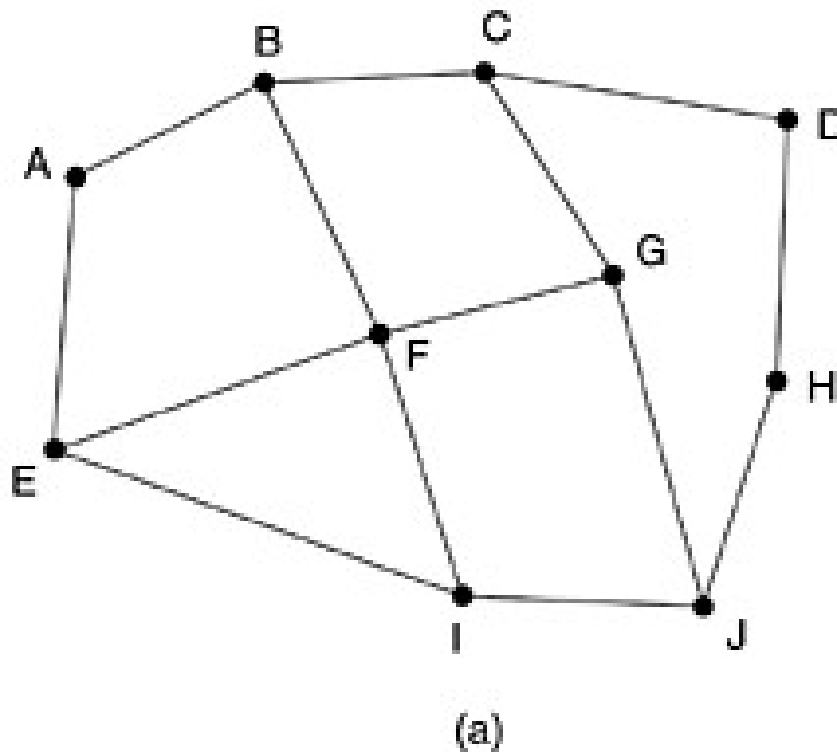
BGP (Border Gateway Protocol) – išorinis šliuzų maršrutizavimo protokolas

- AS viduje maršrutizatoriaus tikslas – surasti optimalų maršrutą
- Tarp AS reikia atsižvelgti ir į įvairias sąlygas, kurios kyla dėl konkrečios organizacijos, kuriai priklauso AS, politikos
- Pavyzdžiai
  - Tam tikrų AS trafikas neturi pasiekti organizacijos AS
  - Srautas iš arba į autonominę sistemą, priklausančią IBM, neturi eiti per autonominę sistemą, kuri yra Microsoft dalis

BGP – išorinių šliuzų maršrutizavimo protokolas

- BGP maršrutizatorius dalina į tris kategorijas:
  - Tinklas-aklavietė niekur neveda. Turi tik vieną sujungimo tašką su BGP grafu. Negali būti naudojamas tranzitui.
  - Tinklas su daugybiniais sujungimais. Gali būti naudojami tranzitui, jei leidžia tai daryti.
  - Tranzitiniai tinklai – tokie kaip atraminiai (angl. Backbone), kurie skirti srauto tranzitui

BGP – išorinių šliuzų maršrutizavimo protokolas

Information F receives
from its neighbors about D

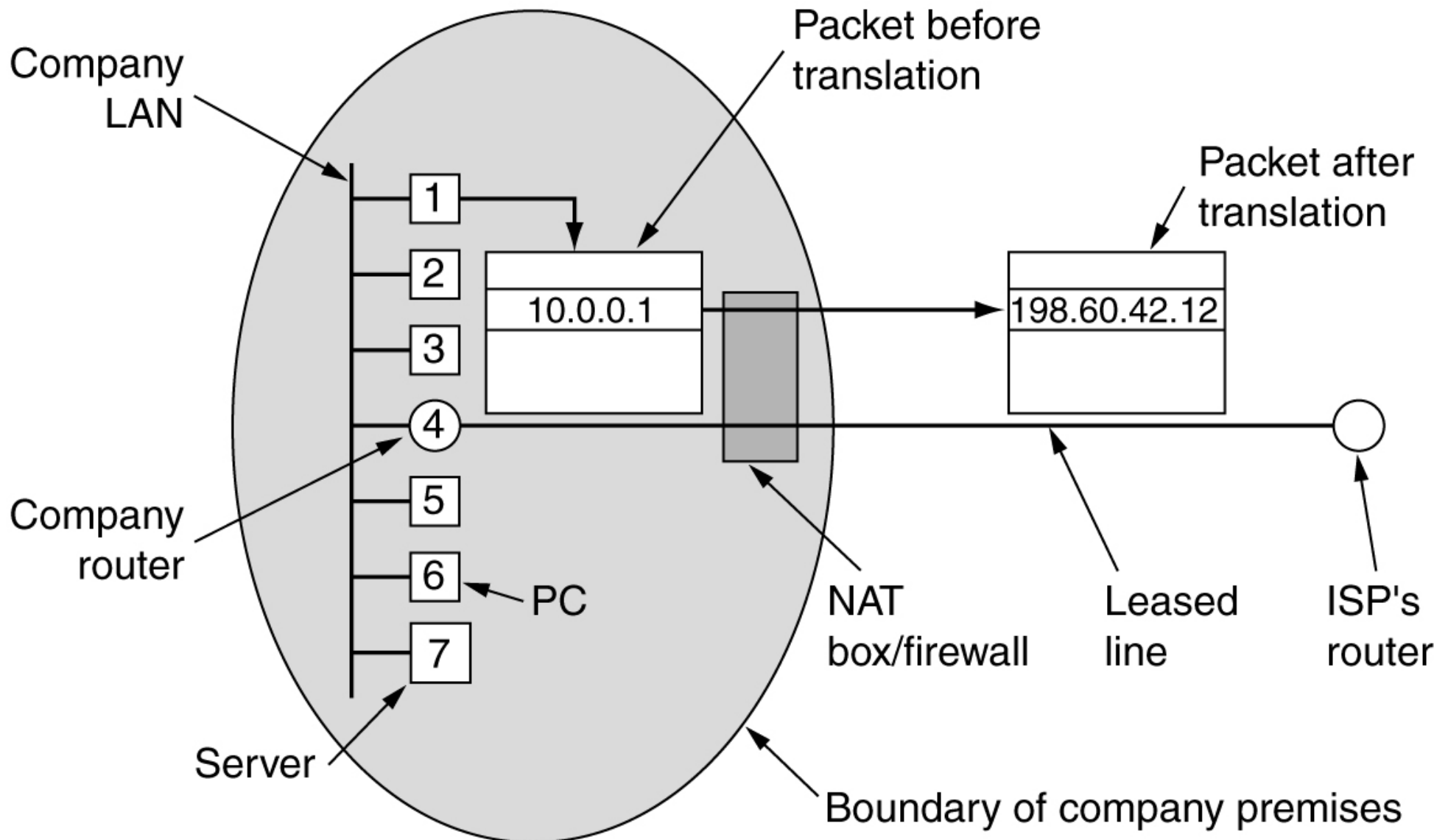
From B: "I use BCD"
From G: "I use GCD"
From I: "I use IFGCD"
From E: "I use EFGCD"

(b)

NAT – Network Address Translation

- Mažos adresų erdvės problemos sprendimo variantas
- Organizacijos viduje – daug skirtingų IP adresų, išorėje vienas
- Rezervuotos ribos:
  - 10.0.0.0/8
  - 172.16.0.0/12
  - 192.168.0.0/16

NAT – Network Address Translation

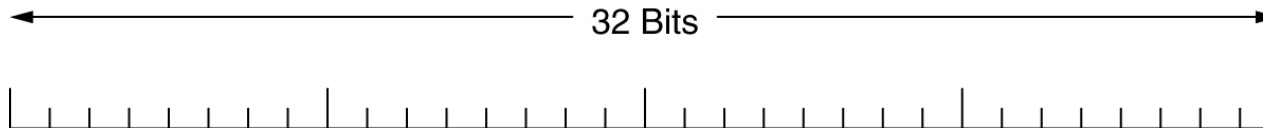
NAT – Network Address Translation

- Sugadina IP architektūrą, kurioje kiekvienas IP adresas unikalčiai identifikuoja mašiną
- Tinklo lygis tampa orientuotas į sujungimus, nes reikia palaikyti informaciją apie kiekvieną sujungimą
- Pažeidžiama pagrindinė hierarchinės organizacijos taisyklė – lygio k protokolas neturi nieko žinoti apie $k+1$ lygio protokolo realizaciją
- Be TCP arba UDP kyla problemos
- Kai kurios programos saugo IP adresą pranešimo tekste (pvz. FTP), todėl atsiranda klaidos

IPv6

- Tikslai kuriant IPv6 buvo:
  1. Išplėsti adresų erdvę
  2. Sumažinti maršrutų lenteles maršrutizatoriuose
  3. Supaprastinti protokolą, kad maršrutizatoriai galėtų apdoroti paketus greičiau
  4. Įdiegti saugumo sistemą
  5. Skirti daugiau dėmesio realaus laiko duomenims
  6. Sukurti multicastingą išskiriant ribas
  7. Leisti tinklo mazgams (hosts) migruoti nekeičiant jų IP adresų
  8. Leisti protokolui evoliucionuoti ateityje
  9. Palaikyti senus ir naujus protokolus

IPv6 antraštės formatas

Version	Traffic class	Flow label	
Payload length		Next header	Hop limit
Source address (16 bytes)			
Destination address (16 bytes)			

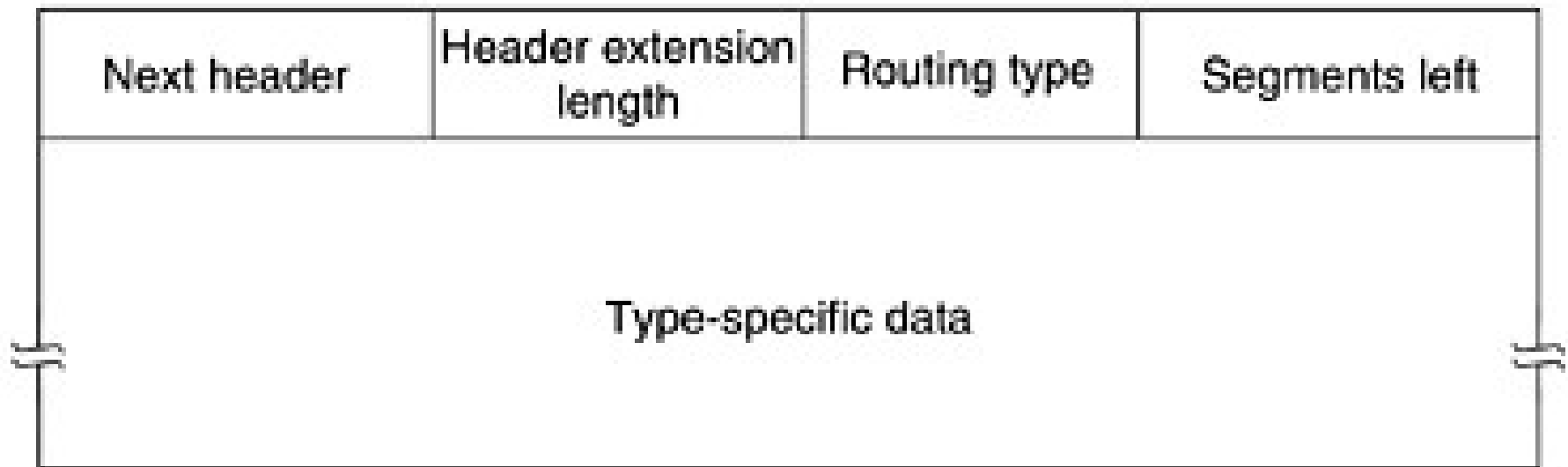
IPv6 plėtiniai

Extension header	Description
Hop-by-hop options	Miscellaneous information for routers
Destination options	Additional information for the destination
Routing	Loose list of routers to visit
Fragmentation	Management of datagram fragments
Authentication	Verification of the sender's identity
Encrypted security payload	Information about the encrypted contents

IPv6 jumbograms

Next header	0	194	4
Jumbo payload length			

IPv6 maršrutizavimo plėtiniai

IPv6 adresai

EFDC:BA62:7654:3201:EFDC:BA72:7654:3210

“1080:0000: 0000: 0000:0008:0800:200C:417A” → “1080:0:
0: 0:8:800:200C:417A” → “1080::8:800:200C:417A”

192.168.0.2 → ::192.168.0.2

Klausimai?